

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 640/2021
21.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић, Бисерке Живановић, Гордане Комненић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Андрија Марковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Београд, коју заступа Државни правобранилац Београд, ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3445/20 од 26.11.2020. године, у седници одржаној 21.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ предлог тужиоца за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3445/20 од 26.11.2020. године и пресуда Првог основног суда у Београду П1 3934/18 од 09.07.2020. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3934/18 од 09.07.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужицу исплати заосталу разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду за период од 01.11.2013. године до 31.09.2016. године и то појединачно одређене износе, са законском затезном каматом почев од датума доспелости, па до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да у име и за рачун тужиоца надлежном Републичком фонду ПИО Филијала Београд уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.11.2013. године до 31.09.2016. године, на износе из става један пресуде надлежном Фонду за здравствено осигурање Филијала Београд, уплати доприносе за здравствено осигурање за период од 01.11.2013. до 31.09.2016. године, на износе из става један пресуде и надлежној Националној служби за запошљавање Филијала Београд уплати осигурање за случај незапослености за период од 01.11.2013. године до 31.09.2016. године. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужене да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3445/20 од 26.11.2020. године, потврђена је првостепена пресуда, а жалба тужиоца одбијена као неоснована.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужилац, због уједначавања судске праксе и разматрања правног питања у интересу равноправности грађана, применом одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Врховни касациони суд налази да су испуњени услови из члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14), за одлучивање о ревизији као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, будући да је Врховни касациони суд у више одлука изразио став у ситуацији да када је тужилац распоређен у службу за организован криминал дотадашња плата са места са ког је премештен у односу на садашњу плату прати промене претходне плате.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код тужене и распоређен на радно место ... у Одељењу за ..., Управа ... Решењем тужене од 03.09.2004. године распоређен је са 15.09.2004. године на радно место послови ..., у Одељењу за ... У периоду потраживања тужилац је био распоређен на радно место ..., Службе за ..., Управе ..., а решењем од 29.05.2015. године стекао је звање ... Тужилац потражује разлику у двоструком износу плате на основу обављеног рада и временаведеног на раду у периоду од 01.11.2013. до 31.09.2016. године. Своје потраживање засновао је на налазу и мишљењу вештака који је обрачун извршио на бази двоструког износа основне зараде радног места са којег је распоређен, применом другачије методологије која подразумева увећање основне зараде у утуженом периоду. Нижестепени судови су закључили да износи које тужилац потражује нису правилно утврђени и не представљају разлику између плате коју је тужилац примио и плате која би му припадала према члану 2. Уредбе, јер обрачун који је применио вештак у свом налазу није применљив у конкретној ситуацији.

Код овако утврђеног чињеничног стања нижестепени судови налазе да је примена методологије коју је користио вештак супротна одредбама Уредбе, а да тужилац није предложио допунско вештачење којим би се разлика плате обрачунала на правилан начин, односно обрачуном двоструког износа плате из месеца који претходи месецу преласка у Службу, то налазе да тужилац није доказао основаност свог потраживања, због чега су одбили тужбени захтев у целости, као неоснован.

Врховни касациони суд налази да се ревизијом основано указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Сл. гласник РС“ бр.42/02, ... и 32/13), одређено је да се овај закон примењује ради откривања, кривичног гоњења и суђења за кривична дела која су прецизно одређена одредбом члана 2. овог Закона, а да се ради обављања полицијских послова у вези са кривичним делима из наведеног члана (члана 2. Закона), у оквиру министарства надлежног за унутрашње послове, образује Служба за сузбијање организованог криминала (члан 10. Закона). Према одредби члана 18. став 1. истог Закона, лица која обављају послове и задатке у државним органима, Посебним организационим јединицама из овог закона, имају

право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, Министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду и да плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Уредбом о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Сл. гласник РС“ бр.14/03, 67/05 и 105/05), уређене су плате лица која врше функцију, односно обављају послове и задатке, између осталог и у Служби за сузбијање организованог криминала у Министарству унутрашњих послова (члан 1. ове Уредбе), тако што је чланом 2. став 1. Уредбе, одређено да се плата старешине Службе и заменика старешине Службе и овлашћеног службеног лица у Служби, обрачунава и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове Уредбе. Приликом обрачунавања двоструког износа плата, применом члана 3. став 5 и 6. Уредбе, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом, који се обрачунавају у складу са законом, другим прописима и колективним уговором.

Полазећи од наведених норми, овлашћена службена лица која код тужене обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежним за сузбијање организованог криминала, имају право на двоструки износ плате у односу на плату коју су остварили на пословима и задацима у том министарству пре распоређивања у ове организационе јединице. Такође, битно је да преласком у Службу није дошло до промене звања и коефицијента за обрачун плате, јер лицима која су пре распоређивања код тужене у Службу за борбу против организованог криминала радила на радном месту са нижим звањем и нижим коефицијентом, двоструки износ плате би био нижи од двоструке плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у органима побројаним чланом 18. Закона, те би на овај начин били дискриминисани у односу на остала лица запослена код тужене која обављају послове у истим службама, јер не би могли да остваре право на увећање плате у складу са цитираним одредбама Закона и Уредбе. На овакав закључак упућује и одредба члана 60. став 4. Устава Републике Србије, којом је прописано да свако има право на правичну накнаду за рад и да се нико тог права не може одрећи, што подразумева једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности који запослени остварује код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме односно образовања, знања и способности у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност (члан 104. ст. 2. и 3. Закона о раду).

У конкретном случају, тужилац је распоређен на радно место у оквиру Службе за борбу против организованог криминала и испунио је услов да му тужена обрачунава и исплаћује плату у складу са одредбом члана 2. став 1. Уредбе, односно у двоструком износу у односу на плату коју је остварио на пословима са којих је ступио на рад у ову организациону јединицу. То значи да је тужена, у моменту ступања на рад тужиоца у наведену Службу морала да му исплаћује плату у двоструком износу у односу на плату коју је примао на радном месту пре ступања у Службу за борбу против организованог криминала. При чему за оцену основаности тужбеног захтева и правилност обрачуна и исплате плате тужиоцу, треба имати у виду да тужилац има право на исплату двоструког

износа плате коју би остварио у спорном периоду и то у односу на висину основне плате коју би на месечном нивоу примао на радном месту на ком је претходно био радно ангажован до момента премештаја у Службу, што подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту води увећању и двоструког износа његове основне плате у Служби за борбу против организованог криминала.

Имајући у виду да у конкретном случају судски вештак правилно није узео као основицу за обрачун двоструке плате тужиоцу - плату коју је примио у последњем месецу пре распоређивања у Службу за борбу против организованог криминала, али да се из утврђеног чињеничног стања не може утврдити на који начин је вршио обрачун, односно шта према налазу вештака представља основицу за обрачун двоструке плате тужиоцу, а тиме и разлике од исплаћеног до двоструког износа у утуженом периоду, то Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком, због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено, па је применом члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

У поновном поступку, првостепени суд ће утврдити чињенично стање имајући при том у виду примедбе из овог решења, а потом правилном применом материјалног права донети нову и закониту одлуку.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић